

עירובין יג. (3) עד יג: (המשנה)

ביאורי מושגים

לטהר את השרץ - הגמרא מספרת על תלמיד שניסה לטהר את השרץ - הראשונים נחלקו האם פילפולים אלו היו פלפולי סרק או שהיה להם מקום.
 ר"ת מסביר שאין הכוונה לטהר את השרץ מכלל טומאה אלא רק לעניין טומאת משא. רובם המכריע של אבות הטומאה מטמאים גם במגע וגם במשא, ויוצא מכלל זה הוא השרץ (וגם שכבת הזרע) שמטמא רק במגע ואינו מטמא במשא (אם אדם נשא את השרץ בלי לגעת בו), הק"ו של התלמיד היה ק"ו משמעותי ממנו נלמד ששרץ לא מטמא במשא.

מכאן למדנו:

המשפיל את עצמו - הקב"ה מגביהו.
 מגביה את עצמו - הקב"ה משפילו.
 המחפש גדולה - הגדולה בורחת ממנו.
 הבורח מגדולה - הגדולה מחפשת אותו.
 הדוחק את השעה - השעה דוחקתו.
 הממתין לשעה - השעה מגיעה.

כשר' מאיר אמר דבר טעם למרות שלא היה לו מקור חיזק אותו ר"ע ואמר שהלכה כמוהו (או לפי נוסח אחר שנראין דבריו).

ב"ה זכו ונקבע הלכה כמותם משום שהיו מחשיבים את דברי ב"ש החלוקים עליהם ומתייחסים אליהם בהערכה וברצינות.

ברייתא ב'

ברייתא א'

פרשת סוטה הכתובה בתורה:

ר' יהודה בשם ר' מאיר:

ניתן להשתמש בה כדי להשקות בה סוטה
לכן אין לכתוב אותה בכתב המתקיים

ר' יעקב בשם ר' מאיר:

לא ניתן להשתמש בה כדי להשקות בה סוטה
לכן מותר לכתוב אותה בכתב המתקיים

ר' אחי מודה שגט
שנכתב לשם
אישה אחת פסול
לאישה אחרת.

בגט צריך כתיבה
 לשמה.
 בסוטה מספיק
 השקאה לשמה.

מגילת סוטה שנכתבה לשום אישה
מסוימת

ת"ק:

אי אפשר להשתמש בה לאישה
 אחרת.

ר' אחי בר יאשיה:
 אפשר להשתמש בה לאישה אחרת.

הקשר בין המחלוקות שבברייתות

סתמא דגמרא - המחלוקות תלויות אחת בשנייה:

השאלה היא האם צריך לכתוב מגילת סוטה לשמה.

רב פפא - המחלוקות מנותקות:

גם ר' יהודה שמתיר פרשה הכתובה בתורה יכול לאסור מגילה שנכתבה לשם סוטה אחרת,
שם המגילה כבר יועדה לאישה אחרת ולא ניתן לעשות בה שינוי יעוד.

גם ר' אחי שמתיר מגילה שנכתבה לשם סוטה יכול לאסור פרשת סוטה שבתורה כיוון שהיא לא נכתבה כלל לשם השקאת סוטה.